

Перелік вибіркових освітніх компонентів для здобувачів вищої освіти
Харківської державної академії культури спеціальності

027 Музеєзнавство, пам'яткознавство

(перший (бакалаврський), другий (магістерський) рівні вищої освіти
на 2025/2026 н.р.

№ з/п	Назва курсу за вибором	Освітній рівень, курс	Кредити ECTS	Форма контролю	Мета або короткий опис дисципліни//посилання на силабус	ПІБ викладача
1	Меценатство: приватна ініціатива в розвитку культури та збереженні культурної спадщини	бакалавр, магістр 3-4	4,0 20 л, 10 с	залік	Запропонований курс знайомить слухачів із таким шляхетним історичним явищем, як меценатство: його сутність, витоки, морально-етичні й фінансово-економічні причини появи, найхарактерніші прояви на українських землях та аналогії зі світовими процесами. Знайомство з біографіями видатних меценатів допоможе зрозуміти «секрет успіху», сприятиме формуванню менталітету достатку https://classroom.google.com/w/NzA4ODQ2NzE1ODY0/t/all	Шандра І.О.
2	Соціально відповідальний бізнес: приклади минувшини та проєкції на сьогодення	бакалавр, магістр 3-4	4,0 20 л, 10 с	залік	Запропонований курс розкриває в історичній ретроспективі різноманітні прояви підтримки представниками економічної еліти соціально значущих проєктів (фінансування, шефство, патронат, стажування, надання приміщень, інформаційних та ін. ресурсів тощо), показує переваги такої взаємодії і для суспільства, і для бізнесу, і для діячів культури, і для держави у цілому.	Шандра І.О.

3	Ідеології в дискурсах гуманітарних наук	Перший (бакалаврський), 3	4	залік	«Ідеологія в дискурсі гуманітарних наук» є навчальною дисципліною, яка виходячи з позицій критичної теорії досліджує концепт ідеології, який маніфестується в різних дискурсах гуманітарного знання. Критична теорія оприявнюється такими теоретичними і практичними підходами як: деконструктивізм, психоаналіз. Ідеологія розглядається крізь призму: альтюссерівського концепту «ідеологічних апаратів держави»; як певний фантазм в теорії Славоя Жижека і як концепт, який акумулює в собі ідеї, системи, погляди політичного (владного) й консюмеристського спрямувань, що частково артикульовані в текстах Мішеля Фуко.	Мірошніченко Вадим Сергійович
4	Гуманітарні науки: історія, концепт, критика	Перший (бакалаврський), 4	4	залік	«Гуманітарні науки: історія, концепт, критика» є навчальною дисципліною в якій, базуючись на деконструктивних пропозиціях Жака Дерріда, маніфестується певна оптика стосовно гуманітарного знання в Західній культурі (континентальна та англо-американська традиції). Пропонується розглянути передумови та, безпосередньо, інституціоналізацію інтелектуальної діяльності, яку сьогодні прийнято називати гуманітарними науками. Окремо	Мірошніченко Вадим Сергійович

					аналізується конструкт університету в контексті біовлади і біополітики, а також горизонти «погляду» із університету та на університет з позиції інкогніто. Нормалізація кризи університетського знання деконструюється при посередництві концепту «ризикованого мислення» Ганса Ульриха Гумбрехта.	
5	Зображення подій і персоналій стародавньої історії в сучасних ЗМІ та масовій культурі	бакалавр	4	залік	Мета – розкрити представленість подій та персоналій стародавньої історії в сучасних ЗМІ та масовій культурі як форми образної музеалізації культурної традиції	Сошніков А. О.
6	Археофутуризм як музеалізація давніх образотворчих практик в сучасному мистецтві	бакалаври	4	залік	Ознайомити студентів з новітніми поняттями археофутуризм; розкрити основні етапи його становлення; виявити основні його напрямки, що музеалізують технології давніх образотворчих практик; навести приклади прояву археофутуризму в сучасній культурі та побуті	Сошніков А. О.
7	Нумізматика в музейніцтві.	Бакалавр (бажано 3 курс)	3	іспит	Мета курсу – це вивчення монетного матеріалу і музейних нумізматичних колекцій. В межах курсу говоримо про конкретні музейні інституції (тобто їхні фонди, напрями комплектування та специфіку науково-дослідницької роботи). Оскільки саме музей є центром зберігання, інтерпретації та популяризації світової культурної спадщини	Тортіка М.В.

					частиною якого є монета і вся система монетного обігу з найдавніших часів і до сьогодення.	
8	Від юдаїзму до ісламу: досвід музеєфікації.	Бакалаври (бажано 3 курс)	3	залік	Мета курсу - Метою спецкурсу є отримання ширшого уявлення про релігійну традицію монотеїстичних (авраамічних) релігій та вивчення культурно-історичного середовища їхнього побутування, аналіз змісту і ролі сакральних і побутових предметів в юдаїзмі та ісламі.	Тортіка М.В.
9	Християнство в історії людства: досвід музеєфікації в Україні та закордоном.	Бакалаври (бажано 4 курс) Магістри (другий (2) курс)	3	залік	Мета курсу – вивчення передумов виникнення та подальшого розвитку християнської ідеології. Також, метою курсу є - вивчення історії та міфів, пов'язаних з християнськими реліквіями, аналіз досвіду дослідження християнських культових споруд та ідентифікація християнських артефактів в музейних колекціях України та світу.	Тортіка М.В.
10	Технологічні досягнення людства за часів Античності та Середньовіччя у музеологічному вимірі.	Бакалаври (бажано 3 курс) Магістри (другий курс)	3	залік	Метою курсу є вивчення технологічного прогресу та матеріальної культури у стародавні часи крізь призму музейних артефактів. Вивченню підлягають античні виноходи, середньовічне військове та культове обладнання, манускрипти та тайні зародження фінансових систем як відповідь на виклики історико-культурних подій Античності та Середньовіччя.	Тортіка М.В.

1 1	Етика та естетика в музейній справі	Бакалавр, 3-4 курс	4	залік	Надання теоретичних і практичних знань з музейної етики та естетики, знайомство з основними поняттям і проблемами музейної етики та естетики, кодексами професійної етики музейних працівників і відвідувачів.	Бабкова Н. В.
1 2	Музеалізація декоративно-ужиткового мистецтва	Бакалавр, 3-4 курс	4	залік	Ознайомлення з основними видами декоративно-прикладного мистецтва, принципами їх музейного експонування та залучення до музейно-екскурсійного показу	Бабкова Н. В.
1 3	Ранньомодерна доба у вітчизняній музейній практиці	Бакалавр, 3-4 курс	4	залік	Характеристика ранньомодерної доби в історії України, надання теоретичних і практичних знань про основні форми та методи експонування предметів 15-18 ст. у вітчизняних музейних закладах	Бабкова Н. В.
1 4	Історична керамологія та орнаментознавство	Бакалавр, 3-4 курс	4	залік	Навчальна дисципліна знайомить здобувачів вищої освіти з найпоширенішим типом музейних предметів – керамічними виробами. Навчальна дисципліна направлена на введення до учбового процесу базової системи теоретичних понять про гончарство, керамологію та орнаментознавство. Велике значення в курсі приділяється поняттю гончар, гончарство, посуд, керамічний виріб, майоліка, порцеляна та фарфор, фаянс. Особлива увага концентрується на символізмі орнаменту керамічних виробів	Щербань А. Л.

1 5	Світова історія моди	Бакалавр, 1,2,3,4 магістри 1 курс	4	залік	Мета – ознайомити студентів з модними тенденціями в історичному костюмі. Навчити розрізняти костюми різних художніх стилів.	Бірьова О.Ю.
1 6	Публічна історія та музейний простір	Бакалавр, 1,2,3,4 магістри 1 курс	4	залік	Мета – познайомити студентів із напрямками діяльності публічної історії та роллю музею в публічному історичному просторі	Бірьова О.Ю.
1 7	Цифрова музейна комунікація	Бакалавр, 1,2,3,4 магістри 1 курс	4	залік	Мета - познайомити студентів із навичками роботи музею у віртуальному просторі, особливістю музейного контенту та популяризацією музею в мережі Інтернет.	Бірьова О.Ю.
1 8	Музейне лідерство та імідж музею	Бакалавр, 1,2,3,4 магістри 1 курс	4	залік	Мета – ознайомити студентів з музейним лідерством та принципами формування музейного іміджу.	Бірьова О.Ю.
Магістри						
1	Меценатство: приватна ініціатива в розвитку культури та збереженні культурної спадщини	бакалавр, магістр 3-4	4,0 20 л, 10 с	залік	Запропонований курс знайомить слухачів із таким шляхетним історичним явищем, як меценатство: його сутність, витоки, морально-етичні й фінансово-економічні причини появи, найхарактерніші прояви на українських землях та аналогії зі світовими процесами. Знайомство з біографіями видатних меценатів допоможе зрозуміти «секрет успіху»,	Шандра І.О.

					сприятиме формуванню менталітету достатку https://classroom.google.com/w/NzA4ODQ2NzE1ODY0/t/all	
2	Соціально відповідальний бізнес: приклади минувшини та проєкції на сьогодні	бакалавр, магістр 3-4	4,0 20 л, 10 с	залік	Запропонований курс розкриває в історичній ретроспективі різноманітні прояви підтримки представниками економічної еліти соціально значущих проєктів (фінансування, шефство, патронат, стажування, надання приміщень, інформаційних та ін. ресурсів тощо), показує переваги такої взаємодії і для суспільства, і для бізнесу, і для діячів культури, і для держави у цілому.	Шандра І.О.
3	Історична ревізія мезеалізованої спадщини стародавнього світу та середньовіччя	магістри	4	залік	Мета курсу – ознайомити студентів з процесом музеалізації культурної спадщини стародавніх часів та раннього середньовіччя романтиками та представниками так званої «біблійної археології»; звернути увагу на певні казуси і натяжки, а то й прямі фальсифікації, здійснені у ході даного процесу; спробувати змоделювати реальну картину стародавньої та середньовічної історії	Сошніков Андрій Олександрович
4	Християнство в історії людства: досвід музефікації в Україні та закордоном.	Бакалаврі (бажано 4 курс) Магістри (другий (2) курс)	3	залік	Мета курсу – вивчення передумов виникнення та подальшого розвитку християнської ідеології. Також, метою курсу є - вивчення історії та міфів, пов'язаних з християнськими реліквіями, аналіз досвіду дослідження християнських культових	Тортіка М.В.

					споруд та ідентифікація християнських артефактів в музейних колекціях України та світу.	
5	Технологічні досягнення людства за часів Античності та Середньовіччя у музеологічному вимірі.	Бакалаври (бажано 3 курс) Магістри (другий курс)	3	залік	Метою курсу є вивчення технологічного прогресу та матеріальної культури у стародавні часи крізь призму музейних артефактів. Вивченню підлягають античні виноходи, середньовічне військове та культове обладнання, манускрипти та тайні зародження фінансових систем як відповідь на виклики історико-культурних подій Античності та Середньовіччя.	Тортіка М.В.
6	Музейна педагогіка	Магістр, 1 курс	4	залік	Освоєння основ музейної педагогіки як області науково-практичної діяльності музею, що уможливить підготовку високопрофесійних, творчих і мобільних фахівців, здатних ефективно, з рівним успіхом виконувати освітню місію як у музеї, так і в системі музейної освіти з використанням найбагатшого музейного потенціалу	Щербань А. Л.
7	Світова історія моди	Бакалавр, 1,2,3,4 магістри 1 курс	4	залік	Мета – ознайомити студентів з модними тенденціями в історичному костюмі. Навчити розрізняти костюми різних художніх стилів.	Бірьова О.Ю.
8	Публічна історія та музейний простір	Бакалавр, 1,2,3,4 магістри 1 курс	4	залік	Мета – познайомити студентів із напрямками діяльності публічної історії та роллю музею в публічному історичному просторі	Бірьова О.Ю.

9	Цифрова музейна комунікація	Бакалавр, 1,2,3,4 магістри 1 курс	4	залік	Мета - познайомити студентів із навичками роботи музею у віртуальному просторі, особливістю музейного контенту та популяризацією музею в мережі Інтернет.	Бірьова О.Ю.
10	Музейне лідерство та імідж музею	Бакалавр, 1,2,3,4 магістри 1 курс	4	залік	Мета – ознайомити студентів з музейним лідерством та принципами формування музейного іміджу.	Бірьова О.Ю.